

VÝKONNOSTNÉ ZMLUVY SAV 2024–2026

Stratégia organizácie SAV

Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV, v. v. i.

Základné informácie o v. v. i.

Názov

Centrum biológie rastlín a biodiverzity SAV, v. v. i.

Štatutárny zástupca

Ing. Jaromír Kučera, PhD.

Adresa

Dúbravská cesta 9, 845 23 Bratislava 4

Kontaktné údaje

02/5942 6112, jaromir.kucera@savba.sk

Webová stránka

<https://cbrb.sav.sk>

Dátum

19. 11. 2025

STRATÉGIA Centra biológie rastlín a biodiverzity SAV, v. v. i.*Hlavné smerovanie v.v.i.:*

CBRB SAV, v. v. i. je jednou z vedúcich výskumných inštitúcií so zameraním na štúdium zložiek životného prostredia s dôrazom na rastlinstvo a to na rôznych úrovniach - od molekulárnych a bunkových mechanizmov, druhej rozmanitosti až po ich komplexné vzťahy v rámci celých spoločenstiev. Získané poznatky prispievajú k riešeniu aktuálnych výziev v oblasti životného prostredia, ochrany prírody, poľnohospodárstva, lesníctva, pri príprave a produkcii zdravých potravín novej generácie. Snahou je, aby CBRB SAV, v. v. i. bolo tvorivým a inšpiratívnym priestorom na realizáciu nových myšlienok a to aj prostredníctvom interdisciplinárnych metodologických prístupov. CBRB SAV, v. v. i. sa chce profilovať ako atraktívne pracovisko pre domácich, ako aj zahraničných vedcov.

Stručná analýza súčasného stavu:

V kontexte analýzy súčasného stavu boli publikačné výstupy všeobecne definované ako uspokojivé, nie však excelentné. Objem príspevkov z európskych a iných medzinárodných schém je momentálne nedostatočný. Medzi organizačnými zložkami a jednotlivými oddeleniami organizácie existuje výkonnostný rozdiel. Za významné úspechy sú považované aktuálne granty v schémach Biodiversa a Biodiversa+, IMPULZ, štipendijné granty excelentných výskumníkov a výskumníček vo fáze kariéry R2 až R4, ako aj Preklenovací ERC grant z Plánu obnovy a odolnosti SR. Tieto finančné prostriedky podporujú dočasnú stabilizáciu existujúcich, ako aj nových personálnych kapacít a rozvoj výskumnej infraštruktúry.

Hlavné ciele do konca roku 2029:

Kľúčovou víziou je zaradiť CBRB SAV, v. v. i. k uznávaným akademickým organizáciám a autoritám s vysokou viditeľnosťou v medzinárodnom výskumnom priestore v oblasti moderných biodiverzitných, ekologických, fyziologických a biotechnologických vied. Cieľom je patriť k nadpriemerným ústavom SAV a byť atraktívnym partnerom pre spoluprácu na národnej aj medzinárodnej úrovni. Konkrétnym míľnikom pre rok 2026 je zlepšenie kategórie hodnotenia medzinárodného akreditačného hodnotiaceho panelu z B/C minimálne na kategóriu B a úspešné plnenie ukazovateľov Výkonnostnej zmluvy so SAV. Do roku 2029 sa sústreďme na zvýšenie publikovania v časopisoch kategórie D1 minimálne o 20% oproti súčasnému stavu s dôrazom na originálne vedecké výsledky vytvorené koncepcne aj metodicky na pracovisku a zvýšenie počtu žiadostí o granty v prestížnych medzinárodných výzvach o 20%.

Snahou je maximálne využiť potenciál návratových schém SAV, ako aj nie často sa opakujúce príležitosti na získanie väčšieho objemu financií, ako napr. pri výzvach Plánu obnovy a odolnosti SR alebo podpory Dlhodobého strategického výskumu. Výraznejšie externé financovanie, ako aj presun zdrojov v rámci pracoviska k najproduktívnejším tímom zabezpečí tiež kvalitné vzdelávanie najmä doktorandov a mladých výskumníkov, kariérny a osobnostný rozvoj, možnosti zahraničných stáží a dlhodobú stabilnú kariérnu perspektívu. CBRB SAV, v. v. i. bude poskytovať tréning mladým vedcom na získanie komplexného súboru zručností. Tento cieľ bude podporený iniciovaním doktorandskej školy fungujúcej po vzore v zahraničí a to v koordinácii s príbuznými ústavmi SAV a vysokými školami a univerzitami. Tieto aktivity povedú k úspešnému pokračovaniu kariéry mladých vedeckých pracovníkov či v akademickej, mimovládnej, vládnej ale aj private sfére.

Kľúčové aktivity a opatrenia potrebné pre zabezpečenie naplnenia cieľov v.v.i.:

Na dosiahnutie vízie budúceho fungovania je kľúčové zlepšenie v získavaní externých zdrojov. Predpokladáme zvýšenie počtu získaných APVV projektov a zlepšenie pomeru medzi domácimi VEGA projektami a ambicióznym financovaním z európskych projektových schém. Získané zdroje umožnia modernizáciu výskumnej infraštruktúry, rozšírenie prístrojového vybavenia a zvýšenie atraktivity pre excelentných pracovníkov zo zahraničia, budúce spolupráce so súkromným sektorom či zahraničnými inštitúciami. Predpokladáme tiež čiastočné implementovanie iniciatív EÚ v oblasti princípov otvorenosti a zdieľania dát.

Implementácia a riadenie stratégie:

Implementácia predloženej dlhodobej stratégie bude prebiehať v súlade s Akčným plánom CBRB SAV, v. v. i., v ktorom Vedecká rada spolu s vedením identifikovali problémy, systémové nedostatky a pripravili podrobnejší strategický plán a konkrétne opatrenia na nápravu, požiadavky na výkon a budovanie nového fundamentu. Plnenie cieľov ukazovateľov Výkonnostnej zmluvy je priebežne monitorované prostredníctvom zdieľaného dokumentu, ktoré Správna rada štvrťročne vyhodnocuje. V organizácii sa dlhodobo vyhodnocuje aj výkon jednotlivých vedeckých pracovníkov, ako aj pracovných tímov.

Hlavné smery rozvoja v.v.i.:

CBRB SAV, v. v. i. bude podporovať etablované a úspešne rozvinuté výskumné témy a zároveň vytvárať priestor na rozvoj nových riešiteľských zámerov, ktoré budú reflektovať potreby spoločnosti a aktuálne výzvy, prinášať výrazný globálny dopad a poskytovať Slovensku konkurenčnú aj inovatívnu výhodu. CBRB SAV, v. v. i. sa bude snažiť o vyvážený pomer základného a aplikovaného výskumu, zameraného na odolné a udržateľné potravinové systémy a environmentálne šetrné a trvalo udržateľné technologické postupy. Úspešné iniciovanie nových tematických okruhov do roku 2029 prinesie nové možnosti internacionalizácie a excelentných výstupov so silným ohlasom. Tieto iniciatívy budú podporené aj cez výskumnú infraštruktúru rozšírenú o moderné prístroje, napr. pokročilé zobrazovacie nástroje a informačné technológie novej generácie.

Kľúčové tematické okruhy výskumu:

- (1) Komplexné pochopenie fungovania živej zložky životného prostredia s dôrazom na rastlinstvo a identifikácia faktorov formujúcich a ovplyvňujúcich biodiverzitu: od mechanizmov fungovania rastlinných buniek až po vytváranie celých ekosystémov.
- (2) Výskum rastlinných zdrojov a konkrétnych rastlinných génov s potenciálom pre využitie v rôznych biotechnologických odvetviach.

Rozvoj ľudských zdrojov:

CBRB SAV, v. v. i. adaptovalo Európsku stratégiu HRS4R, prihlásilo sa k zásadám Európskej charty výskumných pracovníkov, Kódexu správania pre nábor výskumných pracovníkov a Etickému kódexu SAV. Podporuje otvorenú horizontálnu komunikáciu v rámci organizácie, ktorá vytvára priestor pre slobodné bádanie s dodržaním etických princípov, zodpovednosti, profesionálneho postoja, nepretržitého rozvoja, ako aj zásad nestrannosti a rodovej rovnosti. Fungovanie pracoviska bude naďalej charakterizované cez konštruktívny prístup, rešpekt, diskusiu, vedeckú integritu, spoluprácu a rovnoprávnosť.

Plánovaný/očakávaný spoločenský a/alebo ekonomický dosah v.v.i.

Komplexný a multidisciplinárny prístup k skúmaniu rastlinstva a iných zložiek životného prostredia výraznou mierou prispeje k poznaniu biodiverzity. Tieto poznatky budú naďalej využívané v spolupráci s MŽP SR, Slovenskou agentúrou životného prostredia a Štátnou ochranou prírody pri tvorbe zákonov, vypracovaní rôznych typov správ, posudkov a štúdií. Upevní sa aj spolupráca s mimovládnyimi organizáciami akými je Daphne – inštitút aplikovanej ekológie a Bratislavské regionálne ochrannárske združenie, pri projektoch zameraných na monitorovanie jednotlivých organizmov či životného prostredia. Očakávame tiež, že dosiahnuté výsledky v oblasti fyziológie rastlín, zavedené inovatívne biotechnologické postupy a nadobudnuté skúsenosti s novými genómovými technikami šľachtenia budú dôležitými a cennými pre rôzne skupiny užívateľov, vrátane vládnych autorít pri procesoch rozhodovania. Nové iniciatívy projektov občianskej vedy a pútavá popularizácia povedú k zlepšeniu povedomia o rastlinách, biodiverzite a vede ako takej.